

26.3.2024

Tampereen kaupunki
Liikenneinsinööri Pekka Stenman
Kaupunkiympäristön palvelualue
Liikennejärjestelmän suunnittelu
PL 487
33101 TAMPERE

Viite: Tampereen pysäköintipolitiikka 2024 - 2040

LAUSUNTO TAMPEREEN KAUPUNGIN PYSÄKÖINTIPOLITIIKKALUONNOKSESTA

Kiinteistöliitto Pirkanmaasta

Kiinteistöliitto Pirkanmaa ry on kiinteistönomistajien edunvalvoja ja kiinteistöalan asiantuntijaorganisaatio Pirkanmaalla. Yhdistykseen kuuluu yli 3 300 jäsenkiinteistöä, pääasiassa asunto-osakeyhtiötyyppisiä asuinkerros- ja rivitaloyhtiöitä, joissa asuu yli 180 000 pirkanmaalaista. Jäsenistöön kuuluu sekä omistus- että vuokrataloikiinteistöjä. Yhdistys on valtakunnallisen Suomen Kiinteistöliiton jäsenyhdistys.

Tampereen kaupunki on pyytänyt Kiinteistöliitto Pirkanmaa ry:ltä lausuntoa luonnoksesta Tampereen pysäköintipolitiikaksi vuosille 2024 – 2040. Kiinteistöliitto Pirkanmaa ry kiittää tästä mahdollisuudesta ja antaa seuraavanlaisen lausunnon:

Lausunto Tampereen pysäköintipolitiikan uudistaminen osuu oikeaan ajankohtaan, sillä pysäköinnin järjestäminen on tähän saakka suurimpien haasteidensa edessä. Pysäköintipolitiikan luonnoksessa on tunnistettu monta merkittävää muutostekijää, jolla on vaikutusta pysäköintiin. Tampereen kaupungin kasvu on ollut poikkeuksellisen nopeaa, työssäkäynti on vain muutamassa vuodessa muuttunut oleellisesti, kestävien kulkutapojen edistämistä kiritetään ja kulkuvälineiden laatu ja kirjo ovat suuressa murroksessa.

Pysäköintipolitiikkaa ohjaa, mutta myös rajoittaa sen sidonnaisuus moniin muihin kaupungin strategioihin ja ohjelmiin. Toisaalta, pysäköinnin ratkaisuilla voidaan suuresti vaikuttaa kaikkeen kaupungin kehittämiseen.

Pysäköintipolitiikan laatimisprosessi on ollut perusteellinen. Työpajatyöhön ja haastatteluihin on kutsuttu ja osallistettu laajasti eri sidosryhmien edustajia. Näitä vaikuttamismahdollisuuksia on myös aktiivisesti käytetty.

Asumisen, työssä käymisen ja ennen kaikkea liikkumisen muutokset ovat nopeita ja tämä edellyttää myös pysäköintipolitiikalta joustavuutta. Luonnoksen esipuheessa mainitun 10 vuoden päivityssyklin voi ennustaa olevan liian pitkä aikajänne. Pysäköintipolitiikan muutostarpeita, ennen kaikkea pysäköintinormia on syytä tarkastella hieman lyhyemmin välein.

Pysäköinnin keskeinen ratkaistava ongelma tulee olemaan tilan käyttö. Eri toimijoiden pysäköintitarpeiden huomioimisessa joudutaan tekemään monia kompromisseja, koska kaikki pysäköintimuodot vaativat tilaa, jota on kuitenkin rajallisesti.

Joukko- ja kevyttä liikennettä suosivat ja samalla yksityisautoilua vähentävät liikenteelliset ratkaisut tulevat Kiinteistöliitto Pirkanmaa ry:n näkemysten mukaan vaikuttamaan yhtä lailla ydinkeskustan asuinkiinteistöjen asukasrakenteeseen kuin myös yritysten palvelurakenteeseen. Muutokset nopeuttavat kehitystä, jossa ydinkeskustaan hakeutuu asukkaiksi erityisesti opiskelijoita ja seniori-ikäistä väestöä, joille auto ei ole välttämättömyys. Keskusta-asumisen kynnys kohoaa esimerkiksi työikäisille autoa käyttäville sekä lapsiperheille autopaikoituksen saamisen vaikeutuessa ja pysäköinnin kallistuessa. Kaupan ja palveluyritysten osalta muutos tarkoittaa pelkistetymppää palvelutarjontaa.

Kestävän kaupunkiliikkumisen suunnitelmalla (SUMP) tavoitellaan autoliikenteen vähentämistä. Tämän kiistatta kunnianhimoisen tavoitteen täytyminen edellyttää merkittävää kevyen liikenteen väylien kunnossapidon parantamista sekä yksityisiltä kiinteistönomistajilta että kaupungilta.

Luonnoksessa todetaan, ettei pysäköinnin hinta maksullisilla alueilla ole vuodesta 2016 juurikaan muuttunut. Ykkösvyöhykkeellä hinta onkin pysynyt samana, mutta kaksovyöhykkeen hinta on edellä mainitusta ajankohdasta noussut 25 % ja kolmosvyöhykkeelläkin 20 %. Kun luonnoksen visio-osuudessa mainitaan kymmenen tavoitetta, joilla aikaansaadaan ”toimivinta pysäköintiä ihmisille ja yrityksille”, ei pysäköinnin edullisuus ole tavoitteiden joukossa.

Huomioita toimenpidekokonaisuuksista

Tilastokeskuksen mukaan vuoden 2022 lopussa Suomessa oli reilut 58.000 yhdeksänkymmentä vuotta täyttänyt henkilöä. Väestöennusteiden mukaan vuonna 2040 yhdeksänkymmentä vuotta täyttäneitä olisi jo yli 140.000. Suuri osa näistä henkilöistä asuu kaupunkikeskustoissa. Pysäköinnin tavoitteellisessa sijoittamisessa kotihoidon kadunvarsipysäköinti oli esitetty prioriteetti II-luokassa. Sen sijaan tontilla kotihoitopysäköinti on priorisoitu korkeammalle. Jotta ikääntyneen väestön kotona asuminen onnistuu, olisi kotihoidon katupysäköintimahdollisuuttakin parannettava.

Olemassa olevien pysäköintipaikkojen käytön tehostaminen on kannatettavaa. Joissakin kiinteistöissä osa velvoiteautopaikoista on toteutettu oman tontin sijasta ns. LPA -tonteilla. Sekä LPA -tontilla, että omalla tontilla olevien taloyhtiön autopaikkojen avaaminen kaikille esim. Smart Parking -järjestelmän kautta, tulisi kuitenkin aina perustua vapaaehtoisuuteen.

Autojen sähköistyminen tapahtuu nyt hyvin nopeasti. Lähtökohtana pysäköintipolitiikkaluonnoksessa on se, että autojen lataaminen tapahtuu kiinteistöjen tonteilla. Etenkin kaupunkikeskustassa yksityisten kiinteistöjen alueilla autopaikkoja tai latausmahdollisuutta ei kaikille pystytä välttämättä järjestämään, esimerkiksi pysäköintipaikan omistuksellisista syistä. Vieraspysäköintiin on myös rajalliset mahdollisuudet. Tästä syystä tarvitaan kaikille avoimia latauspisteitä myös yleisille alueille.

Sähköpotkulautojen pysäköinti on ollut melko villiä ja kulkuvälineiden holtittomasta pysäköinnistä aiheutuu jatkuvasti haittaa ja jopa vaaratilanteita. Ydinkeskustaan suunnitellut sähköpotkulautojen pysäköintipaikat saattavat jonkin verran parantaa tilannetta.

Vuonna 2020 voimaan tulleen tieliikennelain muutos keskeytti väliaikaisesti kunnallisen pysäköinninvalvonnan toiminnan yksityisillä tonteilla. On hyvä, että nyt yksityisillä tonteilla on jälleen mahdollisuus myös kunnalliseen pysäköinninvalvontaan. Kaupungin ja taloyhtiöiden yhteinen etu on edistää tieliikennelain muutosta, joka ei edellyttäisi nykyisen tieliikennelain mukaisia liikennemerkkejä yksityisillä tonteilla.

Pysäköintipolitiikan tärkeänä työkaluna toimii pysäköintinormi. Luonnoksessa on kuvattu voimassa oleva pysäköintinormi ja yhtenä toimenpidekokonaisuutena on todettu pysäköintinormin päivittäminen. Pysäköintinormia uudistettaessa on huomioitava, ettei normi saa olla tulkinnanvarainen, mutta että se toisaalta kuitenkin sisältäisi joustoja. Kiinteistöjen rakennushankkeissa on tärkeää pystyä ennakoimaan pysäköintinormin vaikutukset.

KIINTEISTÖLIITTO PIRKANMAA RY

Jorma Koutonen
toiminnanjohtaja

Kaisa Kettunen
neuvontainsinööri